EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 01 22
COM(2024) 18 final

2024/0008 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Švedijai leidžiama taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams tiesiogiai tiekiamai elektros energijai

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Sąjungos energinių produktų ir elektros energijos apmokestinimas reglamentuojamas 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 2003/96/EB, pakeičiančia Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą[1] (toliau – Energijos mokesčių direktyva arba Direktyva).

Pagal Direktyvos 19 straipsnio 1 dalį, be Direktyvoje, ypač 5, 15 ir 17 straipsniuose, išdėstytų nuostatų, Taryba, Komisijai pasiūlius, bet kuriai valstybei narei gali vieningai leisti toliau atleisti nuo mokesčių ar juos sumažinti remiantis konkrečios politikos sumetimais.

2020 m. spalio 29 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2020/1674/ES[2] (ankstesni sprendimai – 2014 m. spalio 14 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2014/725/ES[3] ir 2011 m. birželio 20 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2011/384/ES[4]) Švedijai jau buvo leista taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams, išskyrus privačius pramoginius laivus[5], tiesiogiai tiekiamai elektros energijai (nuo kranto tiekiamai elektros energijai).

Šio pasiūlymo tikslas – Švedijos prašymu pratęsti to leidimo galiojimą atsižvelgiant į tai, kad dabartinė nukrypti leidžianti nuostata nustos galioti 2023 m. gruodžio 31 d.

2023 m. balandžio 5 d. raštu Švedijos valdžios institucijos pranešė Komisijai apie savo ketinimą pratęsti dabartinę priemonę iki 2027 m. gruodžio 31 d. 2023 m. spalio 19 d. raštu Švedijos valdžios institucijos pateikė papildomos informacijos.

Švedijos valdžios institucijos siekia nuo kranto tiekiamai elektros energijai taikyti lengvatinį elektros energijos mokesčio tarifą, kurį sudaro 6 SEK (maždaug 0,552 EUR) ([6]) už MWh. Prašymo pateikimo metu šis mokesčio tarifas atitiko Direktyvoje 2003/96/EB nustatytą minimalų mokesčio už verslui naudojamą elektros energiją tarifą (t. y. 0,5 EUR už MWh).

Direktyvos 13 straipsnyje nustatyta leidžiamoji nuokrypa, taikoma euro neįsivedusioms valstybėms narėms. Tokios valstybės narės įpareigojamos kartą per metus patikrinti, ar nacionalinėmis valiutomis išreikšti mokesčio tarifai atitinka minimalius Direktyvoje nurodytus tarifus. Šis patikrinimas atliekamas naudojantis valiutos kursais, skelbiamais *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* pirmąją spalio mėnesio darbo dieną. Kasmet koreguodamos apmokestinimo lygius valstybės narės gali palikti galioti tuo metu taikomas mokesčių sumas tik jei konvertavus eurais išreikštas apmokestinimo lygio sumas nacionaline valiuta išreikštas apmokestinimo lygis padidėtų mažiau negu 5 % arba 5 eurais (priklausomai nuo to, kuri suma yra mažesnė).

---

1 OL L 283, 2003 10 31, p. 51–70.
2 OL L 378, 2020 11 12, p. 3–4.
3 OL L 301, 2014 10 21, p. 27–28.
4 OL L 170, 2011 6 30, p. 36–37.
5 Terminas „privatus pramoginis laivas“ apibrėžtas Direktyvos 2003/96/EB 14 straipsnio 1 dalies c punkto antroje pastraipoje.
6 Visi skaičiavimai pagrįsti 2022 m. spalio 3 d. valiutos kursu, t. y. 10,8743 SEK už 1 EUR. Plg. OL C 381/4, 2022 10 4.

Prašomas nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimo laikotarpis – nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d.: dabartinės nukrypti leidžiančios nuostatos laikotarpis pratęsiamas ir yra ilgiausias Energijos mokesčių direktyvos 19 straipsnyje leidžiamas laikotarpis.

Šios mokestinės priemonės tikslas – skatinti laivus, įprastai naudojančius pagalbinį naftą varomą variklį elektros energijai gaminti, naudoti nuo kranto tiekiamą elektros energiją. Šiomis nuostatomis siekiama sumažinti taršą iš prisišvartavusių laivų, taip mažinant rūgštėjimą sukeliančių medžiagų nusėdimą. Ši problema yra ypač aktuali pietvakarių Švedijoje. Be to, manoma, kad šios nuostatos padės reikšmingai pagerinti vietos aplinkos apsaugą, be kita ko, sumažinti triukšmo lygius.

Mokestinę priemonę sudaro energijos mokestis, taikomas nuo kranto tiekiamai elektros energijai, sumažintas nuo kitais būdais gaminamai elektros energijai taikomo 39,2 SEK už MWh lygio iki 6 SEK už MWh.

Pagal Energijos mokesčių direktyvos 14 straipsnio 1 dalies c punktą, valstybės narės neturi apmokestinti energinių produktų, naudojamų elektros energijai uostuose prisišvartavusiuose laivuose gaminti, ir uostuose prisišvartavusiuose laivuose gaminamos elektros energijos. Be to, vadovaudamosi Direktyvos 15 straipsnio 1 dalies f punktu, jos gali taip elgtis, kai laivuose gaminama elektros energija navigacijos vidaus vandenyse tikslais. Švedija patvirtino, kad ji perkėlė pastarąją neprivalomą atleidimo nuo mokesčio galimybę į nacionalinę teisę.

Švedija taikys lengvatinį elektros energijos mokesčio tarifą visai ne mažesnės kaip 380 V įtampos elektros energijai, tiekiamai nuo kranto komercinės laivybos laivams, kurių bendroji talpa ne mažesnė kaip 400 tonų. Šią ribą Švedijos valdžios institucijos laiko tinkama siekiant užtikrinti, kad siūlomas sumažinimas būtų taikomas absoliučiai daugumai tarptautinei laivybai naudojamų laivų ir nacionalinei laivybai naudojamiems didesniems laivams. Manoma, kad būtent šių uostuose prisišvartavusių laivų papildomi varikliai išmeta didžiausią dalį teršalų. Sumažinimas netaikomas, kai laivas naudojamas asmeninėms reikmėms arba kai jam skaičiuojama prastova arba jis neeksploatuojamas ilgą laiką.

Be to, laivams neprivaloma naudoti nuo kranto tiekiamą elektros energiją.

Apskaičiuota, kad metinės biudžeto išlaidos sieks 12 mln. SEK.

Priemonė suteikiama atitinkamo sumažinto mokesčio už elektros energiją grąžinimo forma.

Švedijos institucijų nuomone, mokesčio už nuo kranto tiekiamą elektros energiją sumažinimas nesuteikia reikšmingo konkurencinio pranašumo laivų operatoriams, naudojantiems nuo kranto tiekiamą elektros energiją, palyginti su tais, kurie gamina elektros energiją laivuose. Jeigu būtų atsižvelgiama tik į elektros energijos kainą ir mokestį, tai nuo kranto tiekiamos elektros energijos kaina su mokesčio lengvata yra šiek tiek mažesnė už laive gaminamos elektros energijos kainą. Tačiau visai nuo kranto tiekiamos elektros energijos naudojimo kainai taip pat daro poveikį papildomos tinklo mokesčių, investicijų į jungties laive įrengimą sąnaudos bei tiesioginės ar netiesioginės investicijų į uosto elektros energijos tiekimo infrastruktūrą sąnaudos. Investicijos į elektros energijos tiekimo infrastruktūrą uostuose ir laivuose yra pakankamai didelės, todėl Švedijos valdžios institucijos mano, kad mažesnis mokesčio tarifas – išankstinė sąlyga uostams ir laivų savininkams investuoti. Švedijos valdžios institucijų teigimu, dabartinė ir ankstesnės nukrypti leidžiančios nuostatos turėjo tiesioginį poveikį tiek uostų, tiek elektros energijos tiekimo nuo kranto infrastruktūros įrenginių skaičiui, nes turėjo teigiamos įtakos perėjimo nuo iškastinio kuro prie elektros energijos pelningumui.

Šia priemone siekiama sumažinti jūrų transporto poveikį aplinkai. Taikant šią priemonę bus sumažinta prisišvartavusių laivų keliama oro tarša ir triukšmas. Ši priemonė padės pasiekti, kad uostamiesčiuose būtų pasiektos azoto dioksido ribinės vertės, nustatytos Oro kokybės direktyvoje (2008/50/EB). Be to, tai daro teigiamą poveikį oro kokybės parametrams aplink uostus.

Švedija paprašė suteikti leidimą iki 2027 m. gruodžio 31 d. (nuo 2024 m. sausio 1 d.), nenutraukiant dabartinės nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimo ir neviršijant ilgiausio Direktyvos 19 straipsnio 2 dalyje nurodyto laikotarpio.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Elektros energijos apmokestinimas reglamentuojamas Direktyva 2003/96/EB, visų pirma jos 10 straipsniu. 14 straipsnio 1 dalies c punkte nustatyta prievolė nuo mokesčio atleisti navigacijos tikslais naudojamus energinius produktus ir laive gaminamą elektros energiją. 5, 15 ir 17 straipsniuose valstybėms narėms numatyta galimybė tam tikrais elektros energijos naudojimo atvejais diferencijuoti mokesčius, įskaitant atleidimą nuo mokesčių ar jų sumažinimą. Tačiau tose nuostatose nenumatytas lengvatinis nuo kranto tiekiamos elektros energijos apmokestinimas.

Energijos mokesčių direktyvos nuostatos

Priemonės vertinimas pagal Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnį

Direktyvos 19 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta:

„Be ankstesniuose straipsniuose išdėstytų nuostatų, ypač 5, 15 ir 17 straipsniuose, Taryba, Komisijai pasiūlius, bet kuriai valstybei narei gali vieningai leisti toliau atleisti nuo mokesčių ar juos sumažinti remiantis konkrečios politikos sumetimais.“

Komisija jau yra rekomendavusi naudoti nuo kranto tiekiamą elektros energiją kaip alternatyvą elektros energijos gamybai prisišvartavusiuose laivuose ir taip pripažino šio pasirinkimo naudą aplinkai[7].

Galimybę nustatyti palankesnę nuo kranto tiekiamos elektros energijos apmokestinimo tvarką galima numatyti pagal Direktyvos 19 straipsnį, kadangi jo paskirtis – leisti valstybėms narėms papildomai atleisti nuo mokesčio ar jį sumažinti remiantis konkrečios politikos sumetimais.

Švedija paprašė, kad priemonė būtų taikoma 4 metus, t. y. trumpesnį nei ilgiausias pagal 19 straipsnio 2 dalį leidžiamas laikotarpis (šešeri metai). Iš esmės, nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo laikotarpis turėtų būti pakankamai ilgas, kad neatgrasytų uostų operatorių ir elektros energijos tiekėjų nuo tolesnių arba naujų reikiamų investicijų į elektros energijos tiekimo nuo kranto infrastruktūrą. Šis laikotarpis suteiks teisinį tikrumą ir laivų operatoriams, kurie turi planuoti savo investicijas į laivų įrenginius.

Tačiau nukrypti leidžianti nuostata neturėtų pakenkti būsimai esamos teisinės sistemos raidai ir turėtų būti atsižvelgiama į šiuo metu vykdomą Energijos mokesčių direktyvos persvarstymą

[7] 2006 m. gegužės 8 d. Komisijos rekomendacija 2006/339/EB dėl skatinimo Bendrijos uostuose prisišvartavusius laivus naudoti elektrą iš kranto (OL L 125, 2006 5 12).

ir į tai, kad Taryba gali priimti teisės aktą, grindžiamą Komisijos pasiūlymu išdėstyti Energijos mokesčių direktyvą nauja redakcija[8].

Nors šiomis aplinkybėmis atrodo tinkama leidimą suteikti prašomam laikotarpiui, tačiau nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimas turėtų būti susietas su šią sritį reglamentuojančių bendrųjų nuostatų įsigaliojimu iki 2027 m. pabaigos.

Valstybės pagalbos taisyklės

Švedijos valdžios institucijų numatytas lengvatinis mokesčio tarifas – 6 SEK (maždaug 0,552 EUR) ([9]) už MWh prašymo pateikimo metu atitiko mažiausią verslo tikslais naudojamos elektros apmokestinimo normą, kaip nustatyta Direktyvoje 2003/96/EB.

Švedijos valdžios institucijos pripažįsta, kad priemonė yra valstybės pagalba, ir teigia, kad ji atitinka 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 651/2014 su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2023 m. birželio 23 d. Komisijos reglamentu (ES) 2023/1315, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (Bendrasis bendrosios išimties reglamentas, toliau – BBIR), nustatytas materialines sąlygas.

Pasiūlymu dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo nepanaikinama valstybės narės pareiga užtikrinti atitiktį valstybės pagalbos taisyklėms.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Aplinkos ir kovos su klimato kaita politika

Prašoma priemonė daugiausiai susijusi su ES aplinkos politika. Atsižvelgiant į tai, kad priemonė padės mažinti bunkerinio kuro deginimą uostuose prisišvartavusiuose laivuose, ja bus faktiškai prisidedama prie tikslo gerinti vietos oro kokybę, mažinti triukšmą ir kovoti su klimato kaita. Direktyvoje 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės[10] reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų, kad tam tikrų oro teršalų lygiai neviršytų toje direktyvoje nustatytų ribinių verčių, būtų laikomasi siektinų verčių bei kitų oro kokybės standartų. Vykdydamos šį įpareigojimą valstybės narės turi rasti būdų, kaip išspręsti tokias joms aktualias problemas, kaip, pvz., uostuose prisišvartavusių laivų išmetamų teršalų problema, todėl, įgyvendinant bendrą oro kokybės strategiją, uostuose, kuriuose kyla šių problemų, bus skatinama vartoti nuo kranto tiekiamą elektros energiją. Nuo kranto tiekiamos elektros energijos naudojimas taip pat skatinamas Direktyva (ES) 2016/802[11], kuria reglamentuojamas sieros kiekis jūriniame kure.

Švedijos valdžios institucijų teigimu, dėl nuo kranto tiekiamos elektros energijos naudojimo sumažėjo išmetami sieros dioksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių ir anglies oksidų kiekiai. Šiuo metu Švedijos valdžios institucijos neturi naujesnių su priemone susijusių išmetamųjų teršalų kiekio sumažėjimo skaičiavimų. Visas priemonės potencialas nebuvo išnaudotas, nes

---

8 COM(2021) 563 *final*. Pasiūlymas dėl TARYBOS DIREKTYVOS, kuria pakeičiama Sąjungos energinių produktų ir elektros energijos mokesčių struktūra (nauja redakcija)

9 Visi skaičiavimai pagrįsti 2022 m. spalio 3 d. valiutos kursu, t. y. 10,8743 SEK už 1 EUR. Plg. OL C 381/4, 2022 10 4.

10 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (OL L 152, 2008 6 11, p. 1).

11 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/802 dėl sieros kiekio sumažinimo tam tikrose skystojo kuro rūšyse (OL L 132, 2016 5 21, p. 58–78).

tiek krantinėms, tiek laivams reikalinga brangi įranga. Nuo kranto tiekiamos elektros energijos naudojimas Švedijai yra svarbus siekiant laikytis oro kokybės standartų pagal 2008 m. gegužės 21 d. direktyvą 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje.

Energetikos politika

Priemonė atitinka Direktyvą 2014/94/ES dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo[12], kuria sprendžiamas klausimas, susijęs su nuo kranto tiekiamos elektros energijos infrastruktūros sukūrimu uostuose, kai yra tokios infrastruktūros poreikis ir kai išlaidos proporcingos naudai, įskaitant naudą aplinkai.

Reikia prisiminti, kad viena svarbi priežastis, dėl kurios nuo kranto tiekiamos elektros energijos konkurencinė padėtis nepalanki, yra ta, kad alternatyva, t. y. jūrų uostuose prisišvartavusiuose laivuose gaminama elektros energija, šiuo metu yra visiškai neapmokestinama: neapmokestinamas ne tik elektros energijai gaminti deginamas bunkerinis kuras (tai atitinka Direktyvos 2003/96/EB 14 straipsnio 1 dalies a punktą), bet ir pati laivuose gaminama elektros energija (plg. Direktyvos 2003/96/EB 14 straipsnio 1 dalies c punktą). Nors pastarasis atleidimas nuo mokesčio galėtų būti laikomas sunkiai suderinamu su Sąjungos aplinkosaugos tikslais, tačiau jis grindžiamas praktiniais interesais. Siekiant apmokestinti laivuose gaminamą elektros energiją, laivo savininkas, kuris dažnai yra įsikūręs trečiojoje šalyje, arba operatorius turėtų deklaruoti, kiek elektros energijos suvartota. Be to, deklaruojant elektros energijos kiekį reikėtų apskaičiuoti, kiek jos suvartota valstybės narės, kurioje mokėtinas mokestis, teritoriniuose vandenyse. Reikalavimas tokias deklaracijas pateikti kiekvienoje valstybėje narėje, kurios teritoriniuose vandenyse plaukiojama, užkrautų didžiulę administracinę naštą laivų savininkams.

Transporto politika

Ši priemonė atitinka Komisijos rekomendaciją 2006/339/EB dėl skatinimo Bendrijos uostuose prisišvartavusius laivus naudoti elektros energiją iš kranto[13] ir Komisijos komunikatą „Europos Sąjungos jūrų transporto politikos strateginiai tikslai ir rekomendacijos“[14].

Vidaus rinka ir sąžininga konkurencija

Vidaus rinkos ir sąžiningos konkurencijos požiūriu šia priemone tik sumažinamas dviejų konkuruojančių elektros energijos tiekimo prisišvartavusiems laivams šaltinių, t. y. laivuose gaminamos ir nuo kranto tiekiamos elektros energijos, konkurencijos iškreipimas dėl bunkerinio kuro neapmokestinimo.

Švedijos valdžios institucijos nenustatė reikšmingų laivų savininkų uostų pasirinkimo pokyčių, kuriuos būtų galima sieti su galimybe naudotis nuo kranto tiekiamos elektros energijos infrastruktūra. Šiuo metu nuo kranto tiekiama elektros energija naudojasi daugiausia keltai ir reguliariaisiais reisais plaukiojantys laivai. Laivų savininkai renkasi uostą ne pagal

[12] 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/94/ES dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo (OL L 307, 2014 10 28, p. 1–20).

[13] 2006 m. gegužės 8 d. Komisijos rekomendacija 2006/339/EB dėl skatinimo Bendrijos uostuose prisišvartavusius laivus naudoti elektrą iš kranto (OL L 125, 2006 5 12).

[14] 2009 m. sausio 21 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui „Europos Sąjungos jūrų transporto politikos strateginiai tikslai ir rekomendacijos iki 2018 m.“, COM(2009) 8 galutinis.

tai, ar nuo kranto tiekiama elektros energija. Remiantis suinteresuotosiomis šalimis, kruiziniai laivai dažnai renkasi švartavimosi vietas, kuriose elektros energija tiekiama nuo kranto.

Be to, naudoti nuo kranto tiekiamą elektros energiją galės atitinkami laivai, nepriklausomai nuo vėliavos, su kuria plaukioja, taigi, nacionaliniams ekonominės veiklos vykdytojams nebus taikoma palankesnė apmokestinimo tvarka nei jų konkurentams iš kitų ES valstybių narių.

Kalbant apie uostų konkurenciją, galima tikėtis, kad bet koks galimas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai, kuris galėtų atsirasti, jei laivai imtų keisti savo maršrutus, kad pasinaudotų galimybe naudoti lengvatiniu mokesčio tarifu apmokestintą nuo kranto tiekiamą elektros energiją, būtų nedidelis. Kadangi, kaip minėta, nuo kranto tiekiamos elektros energijos naudojimas, nepaisant mokesčio sumažinimo, bent artimiausiu metu neturėtų tapti ekonomiškesnis už elektros energijos gamybą laivuose, vargu, ar dėl šio mokesčio už nuo kranto tiekiamą elektros energiją sumažinimo būtų smarkiai iškreipta uostų konkurencija ir tai paskatintų laivus keisti savo maršrutą atsižvelgiant į galimybę pasinaudoti šia galimybe.

Atsižvelgiant į laikotarpį, kuriuo siūloma pratęsti leidimo taikyti lengvatinį mokesčio tarifą galiojimą, jeigu nebus reikšmingų dabartinės sistemos ir padėties pokyčių, ankstesnėse dalyse pateikta analizė greičiausiai nepasikeis iki priemonės galiojimo termino.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Tarybos direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Pati netiesioginio apmokestinimo sritis, kuriai taikomas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 113 straipsnis, nepriklauso išimtinei Europos Sąjungos kompetencijai, kaip apibrėžta tos sutarties 3 straipsnyje.

Tačiau pagal Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnį Tarybai pagal antrinę teisę yra suteikta išimtinė kompetencija vadovaujantis minėta nuostata leisti valstybei narei toliau atleisti nuo mokesčių ar juos sumažinti. Taigi pačios valstybės narės be Tarybos to padaryti negali. Todėl subsidiarumo principas šiam įgyvendinimo sprendimui netaikomas. Bet kuriuo atveju, kadangi šis aktas nėra teisėkūros procedūra priimamo akto projektas, jo pagal Sutarčių protokolą Nr. 2 nereikia persiųsti nacionaliniams parlamentams peržiūrėti, ar jis dera su subsidiarumo principu.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą. Mokestis nesumažinamas daugiau, nei reikia, kad būtų pasiektas nurodytas tikslas.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma priemonė – Tarybos įgyvendinimo sprendimas. Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnyje numatyta tik ši priemonė.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Priemonei įgyvendinti galiojančių teisės aktų vertinimo atlikti nereikia.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Šis pasiūlymas grindžiamas Švedijos pateiktu prašymu ir skirtas tik šiai valstybei narei. Todėl konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis nebuvo.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

- **Poveikio vertinimas**

Šis pasiūlymas yra susijęs su leidimo suteikimu vienai valstybei narei jos pačios prašymu, tad jo poveikio vertinimas nereikalingas.

Iš Švedijos pateiktos informacijos matyti, kad priemonė turės ribotą poveikį mokestinėms pajamoms. Išsamiau, atsižvelgiant į Švedijos valdžios institucijų skaičiavimą numatoma, kad su priemone susijusios mokestinės išlaidos ateinančiais metais sumažės 12 mln. SEK per metus.

Švedija tikisi, kad priemonė darys teigiamą poveikį siekiant aplinkosaugos tikslų, visų pirma gerinant oro kokybę pagal Direktyvą 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje. Dėl nuo kranto tiekiamos elektros energijos naudojimo sumažėjo išmetami sieros dioksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių ir anglies oksidų kiekiai. Visas priemonės potencialas nebuvo išnaudotas, nes tiek krantinėms, tiek laivams reikalinga brangi įranga.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Šia priemone supaprastinimas neatliekamas. Priemonė priimama Švedijai pateikus prašymą ir yra skirta tik šiai valstybei narei.

- **Pagrindinės teisės**

Ši priemonė pagrindinėms teisėms įtakos neturi.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šia priemone nesukuriama jokios finansinės ar administracinės naštos Sąjungai. Pasiūlymas neturi poveikio Sąjungos biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Įgyvendinimo planas nebūtinas. Šis pasiūlymas yra susijęs su leidimu sumažinti mokestį vienai valstybei narei jos pačios prašymu. Leidimas suteikiamas ribotam laikotarpiui iki 2027 m. gruodžio 31 d. Mokesčio tarifas, kuris bus taikomas, turės atitikti Energijos mokesčių direktyva nustatytą minimalų apmokestinimo lygį. Priemonę galima įvertinti, jeigu bus pateiktas prašymas pratęsti jos galiojimą pasibaigus galiojimo laikotarpiui.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Aiškinamųjų dokumentų dėl šio pasiūlymo perkėlimo į nacionalinę teisę nereikia.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1 straipsnyje nustatoma, kad Švedijai bus leista taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams, išskyrus privačius pramoginius laivus, tiesiogiai tiekiamai elektros energijai (nuo kranto tiekiamai elektros energijai). Mokesčio tarifas turi atitikti Direktyva nustatytą minimalų verslui naudojamos elektros energijos apmokestinimo lygį. Lengvatiniu tarifu apmokestintos elektros energijos nebus galima tiekti privatiems pramoginiams laivams, apibrėžtiems Direktyvos 2003/96/EB 14 straipsnio 1 dalies c punkto antroje pastraipoje.

2 straipsnyje nustatyta, kad prašomas leidimas suteikiamas nuo 2024 m. sausio 1 d., nepertraukiant dabartinio Tarybos įgyvendinimo sprendimo 2014/725/ES galiojimo, iki 2027 m. gruodžio 31 d., kaip prašo Švedija, neviršijant Direktyvoje nurodyto ilgiausio šešerių metų laikotarpio.

2024/0008 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Švedijai leidžiama taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams tiesiogiai tiekiamai elektros energijai

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyvą 2003/96/EB, pakeičiančią Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą[1], ypač į jos 19 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2020/1674/ES[2], vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu, Švedijai leista iki 2023 m. gruodžio 31 d. taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams, išskyrus privačius pramoginius laivus, tiesiogiai tiekiamai elektros energijai (toliau – nuo kranto tiekiama elektros energija);

(2) 2023 m. balandžio 5 d. raštu Švedija paprašė leidimo iki 2027 m. gruodžio 31 d. toliau taikyti lengvatinį mokesčio tarifą nuo kranto tiekiamai elektros energijai, vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu. 2023 m. spalio 19 d. raštu Švedijos valdžios institucijos pateikė papildomos informacijos;

(3) taikydama lengvatinį mokesčio tarifą nuo kranto tiekiamai elektros energijai, Švedija siekia ir toliau skatinti ją naudoti. Tokios elektros energijos naudojimas laikomas aplinkai mažiau kenksmingu būdu aprūpinti elektros energija uostuose prisišvartavusius laivus, palyginti su bunkerinio kuro deginimu;

(4) nuo kranto tiekiamos elektros energijos naudojimas padeda išvengti oro teršalų, išmetamų deginant bunkerinį kurą, gerinti vietos oro kokybę uostamiesčiuose ir mažinti triukšmą. Todėl numatoma, kad priemonė padės siekti Sąjungos aplinkos, sveikatos ir klimato politikos tikslų;

(5) leidžiant Švedijai taikyti lengvatinį mokesčio tarifą nuo kranto tiekiamai elektros energijai neviršijama to, kas būtina tokios elektros energijos vartojimui padidinti, kadangi daugeliu atvejų elektros energijos gamyba laivuose išliks kaip konkurencingesnė alternatyva. Dėl tos pačios priežasties ir dėl to, kad dabar ši technologija yra palyginti menkai paplitusi rinkoje, mažai tikėtina, kad taikant šią priemonę bus labai iškreipta konkurencija, taigi priemonė neturės neigiamo poveikio tinkamam vidaus rinkos veikimui;

---

1 OL L 283, 2003 10 31, p. 51.

2 2020 m. spalio 29 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1674, kuriuo, vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu, Švedijai leidžiama taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams tiesiogiai tiekiamai elektros energijai (OL L 378, 2020 11 12, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1674/oj).

(6) vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnio 2 dalimi, kiekvieno pagal tą nuostatą suteikiamo leidimo galiojimo laikotarpis turi būti apribotas. Siekiant užtikrinti, kad leidimo galiojimo laikotarpis būtų pakankamai ilgas ir neatgrasytų uosto operatorių nuo reikiamų investicijų, leidimą reikėtų suteikti iki 2027 m. gruodžio 31 d. Tačiau leidimas turėtų būti nebetaikomas nuo tos dienos, kurią būtų pradėtos taikyti pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 113 straipsnį arba bet kurią kitą susijusią nuostatą Tarybos priimtos bet kokios bendrosios nuostatos dėl iš kranto tiekiamai elektros energijai taikomų mokesčių lengvatų, jeigu tokios nuostatos būtų pradėtos taikyti leidimo galiojimo laikotarpiu;

(7) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą uostų ir laivų operatoriams ir išvengti galimo administracinės naštos elektros energijos skirstytojams ir perskirstytojams padidėjimo, reikėtų užtikrinti, kad Švedija lengvatinį mokesčio tarifą nuo kranto tiekiamai elektros energijai galėtų taikyti nepertraukiamai. Todėl prašomas leidimas turėtų būti suteiktas nuo 2024 m. sausio 1 d., kad būtų sklandžiai laikomasi ankstesnės tvarkos, nustatytos Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2020/1674;

(8) šis sprendimas nedaro poveikio Sąjungos taisyklių, susijusių su valstybės pagalba, taikymui,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Švedijai leidžiama taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams, išskyrus privačius pramoginius laivus, tiesiogiai tiekiamai elektros energijai (nuo kranto tiekiamai elektros energijai), jeigu laikomasi Direktyvos 2003/96/EB 10 straipsnyje nurodytų minimalių apmokestinimo lygių.

2 straipsnis

Šis sprendimas taikomas nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d.

Tačiau jeigu Taryba, veikdama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 113 straipsnį arba kitą susijusią nuostatą, nustatytų bendrąsias mokesčių lengvatų nuo kranto tiekiamai elektros energijai taikymo taisykles ir jos būtų pradėtos taikyti šio straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytu leidimo galiojimo laikotarpiu, šis sprendimas nustotų galioti tą dieną, kurią būtų pradėtos taikyti minėtos bendrosios taisyklės.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Švedijos Karalystei.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė